

M.d.V.,

Het college geeft aan in haar persbericht bij de voorliggende Kadernota: We willen alles er aan doen wat mogelijk is om economisch herstel te versnellen. En: Vol er tegen aan. Daarbij wordt een matig begrotingstekort de komende jaren tijdelijk niet geschuwd, worden de reserves gebruikt en worden burgers en ondernemers zoveel mogelijk ontzien. Dat zijn allemaal goede en noodzakelijke zaken in de ogen van de ChristenUnie fractie. Dat het college de tijd wil nemen tot november a.s. een meer evenwichtig meerjarenperspectief op te bouwen, kan de fractie ook billijken.

De thema's en zaken waar het college de extra inzet op richt kunnen ook de goedkeuring van onze fractie meedragen. Ik noem even voor de goede orde: bereikbaarheid en wegen, wonen, schuldhulp, milieu, instellen fonds voor noodmaatregelen financiële crisis, scholenbouw en verbouw.

Een aantal onontkoombare zaken drukt mogelijk een zware stempel op deze kadernota. We noemen de nieuwe aanbesteding huishoudelijke hulp in het kader van de WMO, het te ontwikkelen nieuwe beleid op het terrein van de WSW, het nieuwe beleid schuldhulpverlening en de oplopende aantallen uitkeringsgerechtigden en ten slotte wijzigingen in het landelijke Grote Stedenbeleid met tekorten al gevolg.

Verder enerzijds een stimuleringspakket van het Rijk ter bestrijding van de crisis maar anderzijds een korting op het gemeentefonds door diezelfde crisis. Dat alles samen met de wil anticyclisch te investeren in de Emmense samenleving en economie, zorgt voor een begrotingsperspectief met tekorten van 2 a 3 miljoen, even incalculerend dat in de tijd tot november het werkelijke tekort dat nu primitief staat genoteerd, nog verder wordt teruggedrongen tot het gekozen aanvaardbare niveau. Gelukkig bracht de meicirculaire al enig licht.

Verder is het goed dat het college de tijd benut om de voorstellen in relatie tot bestaand beleid, waar normaliter de focus niet zo op is gericht, eens goed tegen het licht wordt gehouden. Ook wilt u alternatieve financieringsmethoden mogelijk gaan inzetten. Een aantal voorzetten wordt in deze kadernota daartoe gegeven, echter wel in het kader van gezond financieel beleid waarbij tegelijk ruimte wordt gemaakt voor strategisch investeren.

Daarom geeft u aan de op hoofdlijnen beschikbare reserves ad 77,3 miljoen deels aan te wenden, het verlies aan dividend door de aandelenverkoop Essent te willen compenseren door balansverkorting waardoor de begroting niet verder uit de rails loopt en tenslotte wilt u de risicoreserve voor de grondexploitatie verbeteren. Maar tegelijk gaat het college door met het benutten van het SIOF voor strategisch gewenste ontwikkelingen. Is de balansverkorting op termijn trouwens afdoende?

Het voornemen een beperkt deel van de genoemde 77,3 miljoen aan reserves in te willen zetten is onzes inziens wel een understatement. Ik zou dit eerder "een belangrijk deel van" ... willen noemen. Immers u gebruikt meteen bijna 51 miljoen, dat is 2/3 deel. Daardoor resteert nog maar 26,5 miljoen dat u toevoegt aan de BAR.

Daarnaast moet me wel van het hart dat de opmerking op bladzijde 9 onder 1.4a wel een beetje veel het accepteren van onzorgvuldig begroten uitstraalt. Met in ons achterhoofd het rekeningresultaat 2008 en de opmerkingen die ik daarbij maakte in mei, getuigt dit niet van begrotingsfijnzinnigheid. Het lijkt een beetje op: we zien wel waar het schip strand want de BAR is toch groot genoeg. Dat strookt niet met uw principes.

De resultaatbestemming rekening 2008 willen we bij dezen goedkeuren. Maar m.b.t. de herschikking van voorzieningen naar bestemmingsreserves hebben we nog wel een kanttekening. Waarom eerst alles herschikken om vervolgens op blanco voorwaarden daar 5 miljoen af te nemen voor algemene middelen. Ik bedoel met blanco voorwaarden voornamelijk: van welke reserves haalt u het af? Of doet u het evenredig.

En wat ons betreft mag u er het label egalisatiereserve WMO aan hangen. De egalisatiereserve is te krap gebleken en de aanwending voor dit goede doel vinden wij als christelijk sociale partij een heel goede zaak. Daarbij komt dat uw vooruitblik voor 2010 ons inziens te optimistisch zal blijken, daar waar u aangeeft te koersen op het niveau 2009. Dan is een voeding van de reserve hard nodig. Anders zullen de tekorten op de WMO financiering de begroting verder rechtstreeks gaan treffen. Daarover vinden we eigenlijk niets terug in de kadernota.

Verwacht u overigens daarnaast de resterende 10,5 miljoen herschikte reserves niet geheel nodig te hebben voor de oorspronkelijke doelen gezien het feit dat u de komende tijd dit gaat onderzoeken? Of is het zo dat u overlappings verwacht aan te treffen met beleid uit de kadernota?

Ik vind het wel aardig dat u veronderstelt dat de verhoging van de pensioenpremie voor het ABP in 2013 ongedaan wordt gemaakt, omdat dan verondersteld wordt dat de dekkingsgraad weer op peil is. Uit het herstelprogramma dat het ABP bij DNB deponeerde blijkt uit een scenario dat dit zo kan zijn. Maar alles is mede afhankelijk van de herstel ontwikkeling van de financiële markten. Daarnaast hanteert het ABP de 1% opslag van nu in de tabellen ook voor de tijd na 2013. Verder vraag ik me af of het reëel is te veronderstellen dat een pensioenfonds een dan al ingesleten premieopslag zomaar weer prijs zal geven. De tijd zal het leren.

Waarover wij ons behoorlijk verbaasd hebben is het feit dat u voor een aantal wezenlijke zaken de lasten structureel met tientallen procenten terugbrengt. Kan dat zomaar? Is dat Wishful thinking? Of is er te ruim begroot in eerste aanleg? Wat is überhaupt de effectiviteit hiervan? We hebben het hier wel over belangrijke zaken en ik noem er een paar: Steunpunten WMO, het bedrijven servicecentrum, volume veiligheid, de TROP ambities, uitvoeringskosten van de wet tijdelijk huisverbod, etc.

Daarnaast stelt u min of meer financieel gedreven ad hoc allerlei fondsen in, die incidenteel zaken moeten gaan afdekken die eigenlijk structureel gedekt zouden moeten zijn. Is dat niet het paard achter de wagen spannen? En wat

doen we met de gerealiseerde investeringen uit die fondsen. Gaan we daar dan wel op afschrijven? Hoe gaan we trouwens al die fondsen in de toekomst na dezen voeden? Daarnaast komt het instellen van steeds meer fondsen de begrotingstransparantie ook niet ten goede.

Verder hebt u in bijlage 3 wel erg veel PM punten t.a.v. de dekkingsmogelijkheden opgenomen. Is dat wel gezond en transparant?

Tja en nu moet me toch even wat van het hart. De kadernota maakte op ons een beetje een financiële ratjetoe indruk. Niet dat er een puinhoop van wordt gemaakt, maar het lijkt er een beetje op dat er ook een soort van minicrisis in het financieel beleid aan het sluipen is. Daarnaast zijn de programma onderdelen deels voorzien van doelen voor de kortere en middellange termijn zoals het hoort, maar ook nog te vaak wordt een beschrijving gegeven van onderhanden werk of besluiten uit het verleden die nog geëffectueerd moeten worden. En soms staan er kadernota onwaardige details in.

Wij willen u voorstellen voor de doelen die u zich straks bij de begroting definitief stelt, te gaan werken met Kritische Prestatie Indicatoren. Zogenaamde KPI's. Wij denken dat u hiermee de doelen per jaar en per MTP helderder gaat formuleren. En beter gaat en ook kunt volgen hoe het er per kwartaal of per jaar voorstaat. Dat geeft u betere sturingsinformatie en sturingsmogelijkheden en daarmee is de controlerende taak van de raad ook adequater in te vullen. Twee vliegen in een klap.

Het nieuwe landelijke verdeelmodel maatschappelijke opvang pakt nogal nadelig uit voor Emmen. Gaat het college daar ook werk van maken cf. de gang van zaken bij de WMO?

Ons bereiken diverse geluiden dat instellingen die de WMO Huishoudelijke Hulp uitvoeren nog veel werken met inzet van alpha hulpen, ondanks de extra bijdrage van de gemeente. Is het college daarvan op de hoogte? Zo ja, wat gaat u er aan doen?

Als gevolg van de financiële crisis komen mensen in betalingsnood. Ook de huurbetaling raakt dan zomaar achterop. Waar het gaat om mensen die in een uitkeringssituatie zijn terecht gekomen, blijkt dat de gemeente Emmen moeite heeft met bevoorschotting van de uitkering wanneer die nog niet definitief is toegekend. Dat zorgt voor grotere problemen dan nodig zou moeten zijn. Uitzetting kan zelfs het gevolg zijn, zo vernamen wij uit betrouwbare bron. weet u daarvan en wat gaat het college hiertoe ondernemen?

Nog een geheel ander punt.

Daar waar Het Goed van de gemeente middelen ontvangt voor zegmaar de maatschappelijke taak die het bedrijf uitoefent, moet een ander kringloopbedrijf met eigenlijk een nog veel diepgaander en steviger maatschappelijke functie het geheel zonder aanvullende middelen doen. Ik

doel, u vermoedde het ongetwijfeld al, op Ons Wereldhuuske in Klazienaveen. Eigenlijk vinden wij dat het college voor de begroting 2010 daar een positieve wijziging in moet aanbrengen. Nota Bene een van de initiatiefnemers heeft recent de Ab Harrewijn prijs ontvangen. En die krijg je niet zomaar. Hoe kunnen wij nog langer zomaar om Ons Wereldhuuske heenlopen?

Tenslotte vragen wij uw aandacht voor iets waar we hier eerder over spraken, namelijk het wijkeigenaarschap. Voor het wijkeigenaarschap zou beleid gemaakt moeten worden. Daar is behoefte aan. De gemeente zou het moeten definiëren, afbakenen, structuur er aan moeten geven en een stappenplan voor de effectuering moeten maken. Natuurlijk in overleg met de EOP's. De wijken hebben er recht op te weten waar ze aan toe zijn. Daarbij komt dat er intussen verschillen zijn ontstaan tussen de wijken in hoever ze er mee zijn. Dat betekent dat maatwerk een plek moet krijgen in dat beleid. Intussen lijkt het er op dat Emmen Revisited de extra taak van uitrol wijkeigenaarschap er niet er bij kan hebben door tijdgebrek. Daarnaast blijkt dat, ik noem het nog maar even, de Vogelaargelden, niet voldoende in handen van de wijk zelf gegeven worden. Er vindt te veel centrale sturing plaats. En dat was niet de bedoeling.

Voorzitter,

Het zal een heidense klus worden de begroting en de voornemens goed op orde te brengen. De crisistijd heeft ook hier vat op gekregen en zorgt voor complexere problemen. We willen het college en de organisatie daarom veel wijsheid en kracht toe bidden.

Henk Huttinga

Fractievoorzitter

Namens de ChristenUnie

Gemeenteraad Emmen, 25-06-2009